

**Finansijski izvještaji za godinu koji se
završava na dan 31. decembra 2023.
godine i Izvještaj nezavisnog revizora**

Drina osiguranje a.d. Milići

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	4
Bilans uspeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine.....	8
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01 – 31.12.2023. godine	10
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01 – 31.12.2023. godine	11
1. Osnovni podaci o društvu	13
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	14
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	15
4. Značajne računovodstvene procjene.....	21
5. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	22
6. Prihod po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	23
7. Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja.....	24
8. Drugi poslovni prihodi.....	24
9. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja.....	25
10. Troškovi sprovođenja osiguranja.....	26
10.1 Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	26
10.2 Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi.....	26
10.3 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	28
11. Finansijski prihodi.....	28
12. Ostali prihodi	28
13. Ostali rashodi	29
14. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	29
15. Porez na dobit	29
16. Zarada po akciji.....	29
17. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	30
17.1 Investicione nekretnine.....	31
17.2 Imovina sa pravom korištenja.....	32
18. Dugoročni finansijski plasmani	33
19. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	36
20. Potraživanja iz specifičnih poslova	38
21. Druga potraživanja	39
22. Kratkoročni finansijski plasmani	39
23. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	41
24. Aktivna vremenska razgraničenja.....	41
25. Kapital	41
26. Druge obaveze iz poslovanja	42
27. Pasivna vremenska razgraničenja.....	43
28. Vanbilansna evidencija.....	45
29. Transakcije sa povezanim pravnim licima	46
30. Upravljanje rizicima osiguranja	47
31. Upravljanje finansijskim rizicima.....	47
32. Usaglašenost sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske	50
33. Sudski sporovi	51
34. Poreski propisi.....	51

35.	Mišljenje ovlaštenog aktuara	51
36.	Događaji nakon datuma izvještavanja	51

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Drina osiguranje a.d. Milići

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Drina osiguranje a.d. Milići (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izvještaje koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2023. godine, rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja je završila na taj dan, u skladu s računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna pitanja revizije: Rezervisanja za nastale neprijavljene štete	Revizijski pristup
<p>Društvo je u obavezi da prema Pravilniku o tehničkim rezervama, koji je propisala Agencija za osiguranje Republike Srpske, izvrši obračun tehničkih rezervi koje se za neživotno osiguranje sastoje od rezerve za prenosne premije, rezerve za štete, rezerve za bonuse i popuste, rezerve za kolebanje šteta i druge tehničke rezerve. Društvo je primjenom Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete, rezervisalo za prijavljene štete iznos od 3.878.265KM i za nastale neprijavljene štete iznos od 3.461.551 KM (napomena 27).</p> <p>Rezervisanje za nastale neprijavljene štete je odabrano kao ključno pitanje iz razloga što postoji rizik da Društvo nije adekvatno izvršilo obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete.</p> <p>U obračunu rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR) korištena je metoda ulančanih ljestvica (poznata i kao chain ladder ili CL metoda) za procjenu ukupnog iznosa konačnih šteta. Metoda je opšte priznata i prihvaćena aktuarska metoda a njena primjena je definisana u članu 14. Pravilnika o tehničkim rezervama Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Pravilnik) (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 116/06).</p> <p>Uprava provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlaštenog nezavisnog aktuaru koji ima zadatak pregledati procijenjena rezervisanja kako bi se osiguralo da su adekvatna.</p>	<p>Naše revizorske procedure su uključivale testiranje internih kontrola i druge revizijske postupke koje uključuju sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">- procjenu ključnih internih kontrola nad procesom obrade prijavljenih šteta;- detaljno testiranje dokumentacije o štetnim događajima na osnovu kojih je Društvo izvršilo rezervisanja za nastale prijavljene štete; <p>Uporedili smo aktuarske metode i pretpostavke koje koristi Uprava s podacima unutar tržišta osiguranja i sa priznatim aktuarskim procedurama.</p> <p>Naše procedure uključuju pregled pretpostavki koje je koristio nezavisni ovlašćeni aktuar, provjeru ulaznih podataka za obračun IBNR, razumijevanje donesenih zaključaka, te ocjenu konzistentnosti korištene metodologije. Sastavni dio tima, bio je i ovlašćeni aktuar, koji je izvršio provjeru tehničkih rezervi i potvrdio kalkulaciju tehničkih rezervi koju je sprovela Uprava Društva. Uporedili smo nezavisnu analizu i onu koju je sprovelo Društvo, te nismo uočili materijalno značajne razlike.</p> <p>Obračun rezervi se radi konzistentno iz godine u godinu odnosno nije vršena proizvoljna izmjena metode ili osnova obračuna.</p>

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnji izvještaj o poslovanju Društva za periodu od 01.01.-31.12.2023. godine, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima. U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo gore navedene ostale informacije i, u provođenju toga, da razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, na osnovu posla koji smo obavili na ostalim informacijama, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Dalje, Društvo je u skladu sa zahtjevima Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulator) sastavilo izvještaje za potrebe Regulatora na dan 31. decembra 2023. godine koji će biti predmet posebnog pregleda revizora i na osnovu kojeg će se izdati poseban nalaz.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Ustanove;

- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Ustanove da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

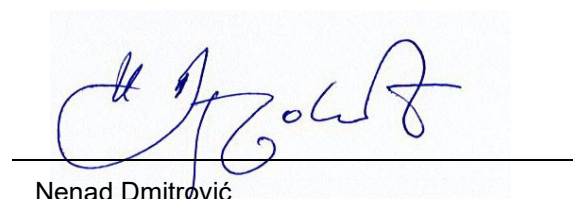
Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nenad Dmitrović, ovlašćeni revizor.

Marigold d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 04. mart 2024. godine

Aleksandar Colic,
Direktor
Marigold d.o.o. Banja Luka

Nenad Dmitrović
Ovlašćeni revizor
Marigold d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	5	23.974.408	22.675.111
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	6	239.317	623.769
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	7	596.115	798.976
Drugi poslovni prihodi	8	1.379.883	1.376.363
		26.189.723	25.474.219
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose		(225.484)	(248.583)
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	9	(11.520.958)	(11.496.459)
		(11.746.442)	(11.745.042)
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10.1	(628.686)	(575.956)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	10.2	(6.098.797)	(4.458.736)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10.3	(2.625.309)	(2.377.177)
		(9.352.792)	(7.411.869)
		(21.099.234)	(19.156.911)
POSLOVNI DOBITAK		5.090.489	6.317.308
Finansijski prihodi	11	660.433	493.260
Finansijski rashodi		(49.060)	(38.065)
Ostali prihodi	12	189.354	733.512
Ostali rashodi	13	(570.014)	(612.771)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	14	376.346	19.464
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(275.609)	(382.527)
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		5.421.939	6.530.181
Porez na dobit	15	(503.093)	(656.705)
UKUPAN NETO DOBITAK PERIODA		4.918.846	5.873.476
ZARADA PO AKCIJI	16	573	726

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Lice ovlašteno za zastupanje Društva

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna sredstva		142.619	68.289
Nekretnine, postrojenja, oprema	17	6.003.603	6.300.869
Investicione nekretnine	17.1	9.448.343	10.443.165
Imovina sa pravom korištenja	17.2	485.895	616.463
Dugoročni finansijski plasmani	18	15.932.361	14.179.207
		32.012.821	31.607.993
Tekuća imovina			
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustvaljenog poslovanja namijenjena prodaji		32.848	81.645
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	19	1.277.550	1.421.110
Potraživanja iz specifičnih poslova	20	179.729	284.247
Druga potraživanja	21	409.690	352.821
Kratkoročni finansijski plasmani	22	4.547.393	4.686.899
Gotovina i gotovinski ekvivalent	23	2.201.865	1.030.005
Aktivna vremenska razgraničenja	24	3.243.342	2.860.582
		11.892.417	10.717.309
POSLOVNA AKTIVA		43.905.238	42.325.302
Vanbilansna aktiva	28	38.589	64.231
UKUPNO AKTIVA		43.943.827	42.389.533
Kapital	25		
Osnovni kapital		8.587.000	8.087.000
Emisiona premija		252.000	252.000
Zakonske rezerve		858.700	808.700
Nerealizovani dobiti/(gubici) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(557.631)	(550.707)
Neraspoređeni dobitak		4.918.846	5.878.324
		14.058.915	14.475.317
Dugoročna rezervisanja		127.456	119.509
Dugoročne obaveze			
Ostale dugoročne obaveze		284.001	425.401
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze		360.321	386.544
Obaveze za premiju i specifične poslove		339.029	155.929
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		237.952	230.816
Druge obaveze iz poslovanja	26	675.418	600.416
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze		75.435	93.502
Obaveze za poreze iz rezultata		29.034	238.566
Pasivna vremenska razgraničenja	27	27.717.677	25.599.302
		29.434.867	27.305.075
POSLOVNA PASIVA		43.905.238	42.325.302
Vanbilansa pasiva	28	38.589	64.231
UKUPNO PASIVA		43.943.827	42.389.533

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Bilans tokova gotovine za period 01.01 – 31.12.2023. godine

	2023. u KM	2022. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljenih avansa	25.365.001	22.798.629
Prilivi od učešća u naknadi štete	381.113	473.301
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	3.412.439	2.839.902
Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(9.647.327)	(9.730.607)
Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(994.556)	(1.207.922)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(2.570.733)	(2.413.683)
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	(6.756.397)	(5.084.114)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(693.787)	(584.148)
Odlivi po osnovu kamata	(5.349)	(2.301)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(2.469.327)	(1.485.549)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.021.077	5.603.508
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	5.475.504	7.366.849
Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	783.110	893.968
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne i materijalne imovine	2.013.017	129.512
Prilivi po osnovu kamata	584.596	499.612
Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	5.626	1.188
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	505.195	2.086.644
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(4.262.906)	(4.577.317)
Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela u kapitalu	(2.712.031)	(3.327.097)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina	(773.718)	(634.539)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(1.098.094)	(3.081.583)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	520.299	(642.763)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	200.000	250.000
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(5.328.325)	(4.780.000)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(241.191)	(74.315)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(5.369.516)	(4.604.315)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	1.171.860	356.430
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.030.005	673.575
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	2.201.865	1.030.005

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01 – 31.12.2023. godine

	Osnovni kapital	Emisiona premija	Nerealizovani dobiti/gubici	Zakonske rezerve	Neraspoređeni dobitak/	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2021./ 01.01.2022. godine	7.657.000	252.000	(669.021)	765.700	5.257.848	13.263.527
Raspodjela dobiti						
-Objavljene dividende	-	-	-	-	(4.780.000)	(4.780.000)
-Prenos na zakonske rezerve	-	-	-	43.000	(43.000)	-
Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	430.000	-	-	-	(430.000)	-
Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	118.314	-	-	118.314
Neto dobitak/(gubitak) perioda	-	-	-	-	5.873.476	5.873.476
Stanje na dan 31.12.2022. godine	8.087.000	252.000	(550.707)	808.700	5.878.324	14.475.317
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	-
-Objavljene dividende	-	-	-	-	(5.878.324)	(5.878.324)
-Prenos na zakonske rezerve	-	-	-	-	-	-
Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	500.000	-	-	50.000	-	550.000
Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-
Neto dobitak/(gubitak) perioda	-	-	-	-	4.918.846	4.918.846

Drina osiguranje a.d. Milići

	Osnovni kapital	Emisiona premija	Nerealizovani dobiti/gubici	Zakonske rezerve	Neraspoređeni dobitak/	Ukupno
Ostale promjene	-	-	(6.924)	-	-	(6.924)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	8.587.000	252.000	(557.631)	858.700	4.918.846	14.058.915

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

1. Osnovni podaci o društvu

Akcionarsko društvo za osiguranje Drina Osiguranje a.d. Milići (u daljem tekstu Društvo) registrovano je u Osnovnom sudu u Bijeljini pod brojem uložka 1-3823, a na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja br. 06-1040/96 od 26. novembra 1996. godine. Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj: 061-0-REG-11-000 067 od 24. maja 2011. godine upisano je u sudski registar usklađivanje Društva sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 17/05).

Sjedište Društva je u Milićima, Ulica 9 januar, br.4.

Matični broj Društva je 1877267, a JIB je 4400258470004.

Društvo na dan 31. decembra 2023. godine ima 117 radnika (na dan 31. decembra 2022. godine ima 123 radnika).

Na dan 31. decembra 2023. godine organi upravljanja Društva čine:

Upravni odbor

mr Rajko Dukić	Predsjednik
Aleksandar Dukić	Član
Stevan Radić	Član

Izvršni odbor

Valentino Janković	Predsjednik
mr Jela Pantić	Član
mr Aleksandar Sandić	Član
mr Nikola Vidaković	Član

Generalni direktor

Valentino Janković

Eksterni aktuar

mr Vanja Dragičević

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 94/15 i 78/20) i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentuju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uporedni podaci

Društvo je kao uporedne podatke prikazao bilans uspjeha, bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima na dan 31. decembra 2022. godine

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvaim i obavezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od premije ostalih osiguranja

Prihod od premije osiguranja predstavlja fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju. Prenosna premija se izračunava da bi se obezbijedilo da se obuhvate dijelovi fakturiranih premija koje se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija obračunava se metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu bruto premiju.

Prihod po osnovu kamata

Prihod od kamate najvećim dijelom se odnosi na kamate po plasmanima i obveznicama i evidentira se u obračunskom periodu kad su nastali.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razboritoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora, potrebno da se izvrši plaćanje šteta ostvarenih na dan bilansiranja.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija utvrđuje na osnovu prosječno likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za indirektno troškove obrade šteta iznosi 0.5% od zbira rezervi za prijavljene štete i rezerve za nastale neprijavljene štete.

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale, a neprijavljene štete radi se primjenom metode triangulacije razvoja šteta, tj. Chain Ladder metodom. Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljene štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljene štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iskazani su u bilansu uspjeha u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope
Nekretnine	1,30%
Kancelarijska oprema	10,00%
Kancelarijski namještaj	11,00% - 12,50%
Računarska oprema	20% - 25%

Naziv	stope
Ostala oprema	16,50% - 20,00%
Službena vozila	14,29% - 15,50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Nekretnine koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja djelatnosti, već se drže radi ostvarivanja prihoda od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti, klasifikuju se kao investicione nekretnine. Početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti koja se sastoji od nabavne cijene uvećane za zavisne troškove nabavke.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju po metodi fer vrijednosti i ne podliježu obavezi obračunavanja amortizacije. Dobici ili gubici nastali zbog promjene fer vrijednosti investicionih nekretnina priznaju se kao prihod, odnosno rashod perioda u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo. Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Zakupi

Društvo kao korisnik zakupa

Društvo koristi definiciju lizinga iz MSFi 16.

Društvo kao korisnik lizinga ne primjenjuje smjernice MSFI16 ako su u pitanju:

- Kratkoročni ugovori o zakupu, ugovori o zakupu na period od 12 mjeseci i kraće
- Ugovori o zakupu male vrijednosti, manje od 5.000 KM

Sva plaćanja koja se odnose na kratkoročne zakupe čiji je predmet imovina male vrijednosti priznaju se kao rashod perioda na koji se odnosi.

Trošak amortizacije imovine koja je predmet zakupa prikazuje se odvojeno kao poslovni rashod, a trošak kamate odvojeno kao finansijski rashod

Za diskontovane lizinga plaćanja, MSFI 16 ukazuje na primjenu inkrementalne kamatne stope nefinansijskih organizacija koju propisuje Centralna banka BiH.

Društvo imovinu koja je predmet lizinga prezentuje u finansijskim izvještajima odvojeno od ostale imovine.

Početno priznavanje obaveze po osnovu zakupa, Društvo vrši na prvi dan trajanja lizinga u visini sadašnje vrijednosti (diskontovane vrijednosti) svih plaćanja u vezi sa lizingom koja nisu izmirena taj dan.

Društvo kao davalac zakupa

Društvo kao davalac zakupa priznaje prihode od zakupa tokom ugovorenog perioda po linearnom metodu. Amortizacija imovine koja je predmet zakupa i priznavanje rashoda po tom osnovu su opisana u politici Nekretnine, postrojenja i oprema.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i depoziti po viđenju i oročeni depoziti u KM i u stranim valutama.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda

efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja i krediti (zajmovi) i potraživanja. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrijednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promjene fer vrijednosti priznaju se u okviru promjena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti. Umanjenja za gubitke po osnovu obezvređenja vrijednosti se priznaju direktno u bilansu uspjeha. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda. Fer vrijednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti ostvarenoj na Banjalučkoj berzi na dan bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju korišćenje posljednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obavještenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrijednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj mjeri isti i analizu diskontovanog toka gotovine. Sredstva za koja ne postoji aktivno tržište i za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospelja za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Obezvređenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije

ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno priznati rashodi obezvređenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske. Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, Društvo je u obavezi da plaća doprinose fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

5. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Obavezno osiguranje od autoodgovornosti	16.627.059	15.872.376
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim po šinama	1.973.825	1.802.653
Osiguranje nezgode	1.275.810	1.151.255
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	681.263	611.376
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	579.468	608.244
Kolektivno osiguranje korisnika kredita	2.428.602	2.248.558
Zdravstveno osiguranje	180.752	128.874
Saosiguranje kolektivne nezgode	36.627	59.174
Osiguranje robe u prevozu	6.722	7.808
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	161.774	158.745
Saosiguranje imovine od auto-kaska	7.409	7.537
Premija od odgovornosti za plovila	1.084	900
Saosiguranje od odgovornosti za plovila	-	102
Prihodi od premije saosiguranja imovine od požara	-	3.606
Prihodi od premije saosiguranja ostalih šteta na imovini	7.238	2.590
Osiguranje vozila koja se kreću po šinama	6.775	11.313
Ukupno prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja:	23.974.408	22.675.111

Prihod od premije osiguranja u iznosu od 23.974.408 KM korigovan je za iznos od 1.921.041 KM.

- Prenosna premija 31.12.2022. godine	17.047.948
- Fakturisana premija za 2023. godinu	25.895.450
Ukupno:	42.943.398
-Prenosna premija 31.12.2023. godine	18.968.990
Ukupno:	23.974.408

Fakturisana premija u 2023. godini iznosi 25.895.450 KM. Po izvršenom obračunu prenosnih premija u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna prenosne premije izvršeno je smanjenje prihoda iz fakturisane premije za razliku visine prenosnih premija na početku, i visine prenosnih premija na kraju perioda za iznos od 1.921.041 KM.

Od ukupnog iznosa fakturisane premije u iznosu od 25.895.450 KM, fakturisanu premiju osiguranja od autoodgovornosti čini 18.028.651 KM, gdje je ukupno osigurano 48.889 vozila, a ostatak od 7.866.799 KM čine ostala imovinska osiguranja sa ukupnim brojem polisa od 60.484 komada.

Pregled ostalih imovinskih osiguranja u 2023. godini je dat u narednoj tabeli:

Opis	Premija	Količina
-osiguranje nezgode	4.059.806	52.385
-zdravstveno osiguranje	187.403	4.781
-osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim po šinama	2.107.040	1.697
-osiguranje vozila koja se kreću po šinama	6.882	1
-osiguranje robe u prevozu	6.834	13
-osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	715.284	689
-osiguranje od ostalih šteta na imovini	584.794	268
-osiguranje vlasničkih plovila od odgovornosti	885	13
-osiguranje od opšte građanske odgovornosti	163.503	49
-osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	34.348	588
Ukupno:	7.866.779	60.484

Raspodjela premije osiguranja u iznosu od 25.895.450 KM izvršena je u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka na sljedeći način:

Opis	Obavezna osiguranja	Imovinska osiguranja	Saosiguranja	Ukupno
Tehnička premija	11.042.956	5.217.833	7.268	16.268.057
Režijski dodatak	6.960.626	2.559.838	3.160	9.523.624
Preventiva	25.089	78.575	105	103.769
Ukupno:	18.028.671	7.856.246	10.533	25.895.450

6. Prihod po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja

Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta	176.716	197.865
Prihodi po osnovu učešća šteta iz saosiguranja	20.994	291.381
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta reosiguranja	41.607	134.523
Ukupno prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja:	239.317	623.769

Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja u 2023. godini u iznosu od 239.317 KM (u 2022. godini u iznosu od 623.769 KM) odnose se na isplaćene štete za reosigurani slučaj od reosiguravača i saosiguravača, Asa osiguranje, Wiener RE, Triglav osiguranje, Dunav osiguranje, Bosna RE, Sarajevo osiguranje, Grawe osiguranje, Adriatik osiguranje, Brčko gas osiguranje. Najveći dio prihoda je ostvaren po osnovu učešća šteta u saosiguranju kolektivne

nezgode u iznosu od 176.716 KM, imovinskom reosiguranju od požara u iznosu od 35.500 KM i 27.101 KM se odnosi na ostale vrste neživotnih saosiguranja i reosiguranja imovine.

7. Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja

Prihodi od ukidanja i smanjena rezervisanja neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta – nastale prijavljene štete	420.201	486.771
Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta –neprijavljene štete	171.099	278.848
Prihod od ukidanja rezervacije direktnih troškova obrade šteta	4.174	31.309
Prihod od ukidanja rezervacije indirektnih troškova obrade šteta	641	2.048
Ukupno prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja:	596.115	798.976

Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja u 2023. godini u iznosu od 596.115 KM (u 2022. godini u iznosu od 798.976 KM) odnosi se na ukidanje rezervisanja za nastale prijavljene i neprijavljene štete, kao i direktne i indirektno troškove obrade šteta.

8. Drugi poslovni prihodi

Drugi poslovni prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Zakupnina nekretnina, postrojenja i opreme neživotnih osiguranja	406.470	440.706
Regres neživotnih osiguranja	484.697	496.116
Izdani zeleni kartoni	31.840	40.716
Provizija po osnovu ugovora o reosiguranju	86.356	77.577
Refundacije troškova	33.104	38.537
Regres po osnovu isplaćenih šteta iz prethodnog perioda	11.742	17.020
Provizija po osnovu ugovora o saosiguranju	55.252	53.581
Naplata obrađene provizije	270.422	212.110
Ukupno drugi poslovni prihodi:	1.379.883	1.376.363

Zakupnina nekretnina, postrojenja i opreme neživotnih osiguranja u 2023. godini u iznosu od 406.470 KM (u 2022. godini u iznosu od 440.706 KM) odnosi na prihode od iznajmljivanja nekretnina u iznosu od 363.574 KM, prihode od zakupa opreme u iznosu od 20.699 KM i prihode od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 22.197 KM.

9. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	9.647.327	9.730.607
Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	1.370.436	1.299.825
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	503.195	466.027
Ukupno naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja:	11.520.958	11.496.459

Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja u 2023. godini u iznosu od 9.647.327 KM (u 2022. godini u iznosu od 9.730.607 KM) najvećim dijelom se odnose na isplaćene štete po osnovu autoodgovornosti, AO i ZK u iznosu od 6.060.160 KM, a za ostale štete je isplaćeno 3.587.167 KM. Od ukupno 4.078 rješavanih šteta u 2023. godini, 3.471 su pozitivno riješene štete, što predstavlja procenat 85,12%.

Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Naknada šteta obaveznih osiguranja od odgovornosti za motorna vozila – domaća	5.068.889	5.054.680
Naknada šteta obaveznih osiguranja od odgovornosti za motorna vozila – ino	951.405	832.192
Naknade šteta osiguranja vozila koja se kreću po kopnu, osim šinama	1.338.198	1.547.215
Naknade šteta osiguranja kolektivne nezgode	2.036.388	1.520.108
Naknade šteta osiguranja od ostalih šteta na imovini	61.515	234.970
Naknade šteta osiguranja imovine od požara i prirodnih sila	55.909	396.233
Troškovi rentnih šteta	31.730	31.900
Naknade šteta osiguranja od opšte građanske odgovornosti	16.618	23.052
Naknade šteta osiguranja nezgode – AN	8.610	11.066
Naknade šteta osiguranja odgovornosti vozara	8.135	10.248
Naknade šteta zdravstveno osiguranje	26.726	60.472
Naknade šteta osiguranja nezgode – PUJP	13.104	7.171
Naknade šteta dopunsko zdravstveno osiguranje	29.500	1.300
Naknade šteta osiguranja vozila koja se kreću po šinama	600	-
Ukupno naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja:	9.647.327	9.730.607

Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja u 2023. godini u iznosu od 1.370.436 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.299.825 KM) odnose se na rashode po osnovu premija i provizija reosiguranja i saosiguranja i njihov pregled je dat u sljedećoj tabeli:

Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Reosiguranje AO (Bosna RE)	143.661	125.069
Reosiguranje po ZK (Biro ZK BiH)	291.451	298.060
Reosiguranje imovine (Wiener-RE)	461.671	397.898
Saosiguranje	471.018	470.016
Provizija iz poslova saosiguranja	2.635	8.782
Ukupno rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja:	1.370.436	1.299.825

10. Troškovi sprovođenja osiguranja

10.1 Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi rezervisanja za otpremnine	7.948	670
Troškovi amortizacije imovine sa pravom korištenja	213.972	217.367
Troškovi amortizacije nekretnina postrojenja i opreme	368.721	323.122
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	33.588	25.513
Trošak amortizacije opreme i alata	4.457	9.284
Ukupno amortizacije i rezervisanja	628.686	575.956

10.2 Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi materijala, goriva i energije	311.514	275.894
Troškovi provizija	851.837	418.433
Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande	3.854.593	2.728.476
Nematerijalni troškovi	965.395	928.682
Troškovi poreza i doprinosa	115.458	107.251
Ukupno troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi:	6.098.797	4.458.736

Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande u 2023. godini iznose 3.854.593 KM (u 2022. godini iznose 2.728.476 KM) i njihov pregled je dat u narednoj tabeli:

Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propaganda	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi PTT usluga	153.999	144.403
Troškovi tekućeg održavanja	114.659	116.050
Troškovi zakupa fizičkih i pravnih lica	2.998.661	1.877.113
Komunalne usluge	21.643	20.243
Komunalne takse i građevinsko zemljište	27.374	21.304
Troškovi reklame i propagande	371.629	424.024
Troškovi prevoza	1.954	2.117
Ostale usluge	164.674	123.222
Ukupno troškovi proizvodnih usluga, reklame i propaganda:	3.854.593	2.728.476

Nematerijalni troškovi u 2023. godini iznose 965.395 KM (u 2022. godini iznose 928.682 KM) i njihov pregled je dat u narednoj tabeli:

Nematerijalni troškovi	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi reprezentacije	107.905	100.112
Troškovi premije osiguranja	69.942	62.822
Troškovi platnog prometa	37.060	41.231
Troškovi članarina	201.279	196.061
Dnevnice i prenoćište	15.428	13.361
Troškovi rada agencije RS	224.176	215.542
Troškovi finansiranja Biroa zk BiH	42.250	38.102
Troškovi finansiranja Agencije BiH	45.282	29.280
Troškovi seminara i stručne literature	22.028	44.856
Otpremnine	12.188	-
Troškovi prevoza	10.830	14.251
Ostali nematerijalni troškovi	177.027	173.064
Ukupno nematerijalni troškovi:	965.395	928.682

10.3 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.371.129	2.257.238
Naknade po ugovoru o djelu	80.953	73.901
Troškovi toplog obroka	35.668	32.651
Naknada za advokatske poslove	44.467	11.388
Ostala lična primanja	93.092	1.999
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	2.625.309	2.377.177

11. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od kamata	609.079	428.083
Pozitivne kursne razlike	97	237
Prihodi po deponovanja i ulaganja sredstava	45.631	63.752
Prihodi od dividendi	5.626	1.188
Ukupno finansijski prihodi:	660.433	493.260

Prihodi od kamara u 2023. godini u iznosu od 609.079 KM (u 2022. godini u iznosu od 428.083 KM) odnose se na prihode od kamata na odobrene plasmane u iznosu od 211.213 KM, zatezne kamate u iznosu od 11.271 KM, kamate za dospjele anuitete za obveznice u iznosu od 346.462 KM i prihode od kamata na regresna potraživanja u iznosu od 40.133 KM.

Prihodi od dividendi u 2023. godini u iznosu od 5.626 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.188 KM) ostvaren je po osnovu udjela od 0,0096% u kapitalu Telekom Republika Srpske.

12. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od smanjenja obaveza	6.027	84
Naplaćena otpisana novčana sredstva	-	1.952
Naplaćena otpisana potraživanja	152.754	564.140
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	1.543	85.246
Ostali nepomenuti prihodi	29.030	82.090
Ukupno ostali prihodi:	189.354	733.512

13. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Gubici po osnovu prodaje HOV-a	-	15.040
Gubici po osnovu rashodovanja, otpisa i prodaje opreme	853	221
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	7.194	62.304
Ostali rashodi po osnovu povrata premije	451.231	472.940
Republičke, sudske i administrativne takse	48.831	41.286
Pomoći, kazne i ostali rashodi po zapisniku	61.905	20.980
Ukupno ostali rashodi:	570.014	612.771

14. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	265.199	19.464
Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina	111.147	-
Ukupno prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine:	376.346	19.464

15. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak prije oporezivanja	5.421.939	6.530.181
Korekcija za poreske svrhe	(391.011)	36.867
Poreska osnovica	5.030.928	6.567.048
Obračunati porez (po stopi od 10%)	503.093	656.705
Tekući porez na dobit:	503.093	656.705

16. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak obračunskog perioda	4.918.846	5.873.476
Broj akcija	8.587	8.087
Ukupno zarada po akciji:	573	726

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine	178.685	5.072.163	2.804.946	417.600	26.267	8.499.661
Nabavka/ povećanja	-	-	-	673.001	317.775	990.776
Prenos sa NPO u pripremi na opremu	-	-	673.001	(673.001)	-	-
Smanjenja/rashodovanja	-	-	(19.417)	-	(344.042)	(363.459)
Prodaja	-	(67.450)	(268.600)	-	-	(336.050)
<u>Stanje na dan 31.12.2022. godine</u>	178.685	5.004.713	3.189.930	417.600	-	8.790.928
Nabavka/ povećanja	-	-	-	489.902	613.254	1.103.157
Prenos sa NPO u pripremi na opremu i građevinske objekte	-	1.880	488.022	(489.902)	-	-
Prenos na investicione nekretnine	-	-	-	(417.600)	(366.767)	(784.367)
Smanjenja/rashodovanja/prodaja	-	-	(48.209)	-	(246.487)	(294.696)
Prodaja	-	-	-	-	-	-
<u>Stanje na dan 31.12.2023. godine</u>	178.685	5.006.593	3.629.743	-	-	8.815.021
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
<u>Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine</u>	-	303.133	2.147.518	-	-	2.450.651
Amortizacija	-	65.275	262.674	-	-	327.949
Amortizacija isknjižene opreme	-	(746)	(287.795)	-	-	(288.541)
<u>Stanje na dan 31.12.2022. godine</u>	-	367.662	2.122.397	-	-	2.490.059
Amortizacija	-	65.065	303.656	-	-	368.721
Smanjenja/rashodovanja/prodaja	-	-	(47.363)	-	-	(47.363)
<u>Stanje na dan 31.12.2023. godine</u>	-	432.727	2.378.690	-	-	2.811.417
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	178.685	4.637.051	1.067.533	417.600	-	6.300.869
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	178.685	4.573.866	1.251.053	-	-	6.003.603

U 2023. godini izvršena je prenamjena poslovnog prostora u pripremi u iznosu od 417.600 KM u jedanaest stanova i dvije pomoćne prostorije. Dva stana i jedna pomoćna prostorija su prodati, a devet stanova je uknjiženo kao investiciona nekretnina i jedna pomoćna prostorija je uknjižena na građevinske objekte.

Povećanje opreme iznosi 488.022 KM i odnosi se na kupovinu automobila u vrijednosti od 306.452 KM i ugradnju dodatne opreme na drugo vozilo u iznosu od 43.794 KM, kupovinu računara za bolju opremljenost na terenu u vrijednosti od 116.742 KM, kupovinu namještaja u iznosu od 3.097 KM i drugo.

Smanjenje opreme iznosi 48.209 KM i odnosi se na prodaju opreme u iznosu od 11.175 KM i rashodovanje opreme u iznosu od 37.034 KM.

17.1 Investicione nekretnine

	Investicione nekretnine	Ukupno investicione nekretnine
NABAVNA VRIJEDNOST		
<u>Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine</u>	<u>10.456.411</u>	<u>10.456.411</u>
Prodaja i rashodovanje	(13.246)	(13.246)
<u>Stanje na dan 31.12.2022. godine</u>	<u>10.443.165</u>	<u>10.443.165</u>
Nabavka/povećanje	10.028	10.028
Prenos sa NPO u pripremi	647.850	647.850
Procjena	84.548	84.548
Prenos na investicione nekretnine namijenjene prodaji	(1.737.248)	(1.737.248)
<u>Stanje na dan 31.12.2023. godine</u>	<u>9.448.343</u>	<u>9.448.343</u>

Investicione nekretnine iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 9.448.343 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu do 10.443.165 KM) najvećim dijelom se odnose na Motel Milići u vrijednosti od 2.997.400 KM.

Procjena investicionih nekretnina je izvršena u 2023. godini od strane ovlaštenog procjenitelja, a njihove procijenjene vrijednosti su usklađene sa knjigovodstvenom evidencijom. Procjena nekretnina je vršena u skladu sa MRS-40 posebno za zemljište, objekat i opremu, što je potvrdila komisija za provjeru aktualne procjene vrijednosti investicionih nekretnina imenovane od strane generalnog direktora Odlukom broj 04-10628/23 od 24. novembra 2023. godine.

Ukupna struktura investicionih nekretnina data je u sljedećoj tabeli:

Investicione nekretnine	31.12.2023. u KM
Karakaj TP	713.994
Poslovni prostor Dom rudara	420.793
Objekat za TP Banja Luka	1.500.250
Autocentar Milići	504.576

Investicione nekretnine	31.12.2023. u KM
Objekat za TP Višegrad	221.334
Nekretnina u Laktašima	710.200
Nekretnina u Sokocu	353.342
Nekretnina u Petrovu	112.714
Benzinska pumpa Šošari	1.200.000
Motel (Teniski tereni, ribnjak, bungalovi, bazeni)	2.997.440
Stan broj 1, Milići	54.600
Stan broj 3, Milići	97.500
Stan broj 4, Milići	70.200
Stan broj 5, Milići	99.450
Stan broj 7, Milići	70.200
Stan broj 8, Milići	72.150
Stan broj 9, Milići	103.350
Stan broj 10, Milići	78.000
Stan broj 11, Milići	68.250
Ukupno investicione nekretnine:	9.448.343

17.2 Imovina sa pravom korištenja

	Imovina sa pravom korištenja	Ukupno imovina sa pravom korištenja
NABAVNA VRIJEDNOST		
<u>Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine</u>	948.107	948.107
Povećanje u toku godine	173.273	173.273
Isknjižavanje imovine	(127.491)	(127.491)
<u>Stanje na dan 31.12.2022. godine</u>	993.889	993.889
Povećanje u toku godine	113.302	113.302
Isknjižavanje imovine	(76.740)	(76.740)
<u>Stanje na dan 31.12.2023. godine</u>	1.030.451	1.030.451
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
<u>Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine</u>	196.370	196.370
Amortizacija	217.367	217.367
Amortizacija isknjižene opreme	(36.311)	(36.311)
<u>Stanje na dan 31.12.2022. godine</u>	377.426	377.426
Amortizacija	213.972	213.972

Amortizacija isknjižene opreme	(46.842)	(46.842)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	544.556	544.556
S A D A Š N J A V R I J E D N O S T		
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	616.463	616.463
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	485.895	485.895

18. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni finansijski plasmani povezanim licima	1.740.000	2.460.000
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	2.313.375	2.250.000
Finansijska sredstva koja se drže do roka dospjeća	10.730.473	8.566.637
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	204.235	211.109
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.072.685	855.868
<i>Ispravka vrijednosti sredstava raspoloživih za prodaju</i>	<i>(41.407)</i>	<i>(41.407)</i>
<i>Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana povezanim pravnim licima</i>	<i>(87.000)</i>	<i>(123.000)</i>
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	15.932.361	14.179.207

Dugoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima na dan 31. decembra 2023. godine iznose 1.740.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznose 2.460.000 KM) i njihov pregled je dat u sljedećoj tabeli:

Dugoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kompanija Boksit a.d. Milići	620.000	860.000
Mileks d.o.o. Milići	1.120.000	1.600.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima:	1.740.000	2.460.000

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji na dan 31. decembra 2023. godine iznose 2.313.375 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznose 2.250.000 KM) i njihov pregled je dat u sljedećoj tabeli:

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2023. u KM	31.12.2021. u KM
Dugoročni depoziti		

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2023. u KM	31.12.2021. u KM
Nova banka a.d. Banja Luka	600.000	600.000
MF Banka a.d. Banja Luka	220.000	30.000
BPŠ Banka a.d. Banja Luka	993.375	1.120.000
Atos Banka a.d. Banja Luka	500.000	500.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani u zemlji:	2.313.375	2.250.000

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca na dan 31. decembra 2023. godine iznose 10.730.473 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznose 8.566.637 KM) i njihov pregled je dat u sljedećoj tabeli:

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca	31.12.2023. u KM
RSBD-O11	23.356
RSBD-O14	198.449
RSBD-O15	245.232
RSBD-O16	193.750
RSBD-O17	1.293.139
RSBD-O18	199.980
RSRS-O-I	265.856
RSRS-O-E	71.957
RSRS-O-D	40.850
RSRS-O-F	50.303
RSRS-O-L	211.011
RSRS-O-H	66.868
RSRS -O-J	144.183
RSRS-O-K	47.033
RSRS-O-G	12.709
RSBD-O13	103.470
RSBD-O25	208.200
RSBD- O26	145.245
RSBD-021	222.662
RSBD-O20	151.650
RSBD-O23	208.300
RSBD-O-M	323.939
RSBD-O30	618.000
RSBD-O31	441.400
RSBD-O32	500.000
RSBD-O33	770.000

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca	31.12.2023. u KM
RSBD-O35	200.000
RSBD -O-P	89.711
RSBD -O-I	46.099
RSBD-O05	521.000
RSBD-O36	510.000
RSBD-O37	436.000
RSBD-O38	110.000
RSDS-O39	412.000
RSBD-O41	206.000
RSBD-O42	515.000
RSBD-O43	100.000
RSDS-O45	220.000
RSBD-O07	203.040
RSBD-O09	404.080
Ukupno finansijska sredstva koja se drže do dospijeca	10.730.473

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 31. decembra 2023. godine iznose 204.235 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznose 211.109 KM) i njihov pregled je dat u sljedećoj tabeli:

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	31.12.2023. u KM
Elektrodistribucija Bijeljina	1.453
Intal Milići	41.407
RiTe Gacko	2.572
Hidroelektrana Višegrad	45.078
Hidroelektrana Trebinje	31.209
Telekom Srpske a.d. Banja Luka TLKM-R-A	53.469
Elektrokrajina a.d. Banja Luka EKBL-R-A	1.570
Željeznice RS AD ZERS-R-A Doboj	201
Jelšingrad livar livnica čelika	108
DUIF Euroinvestment – OAIF	18.783
Duif Kristal invest ad Banja Luka	8.370
Izvor PVIK ad-VKIF -R-A Foča	7
Kompred a.d. KMPD R-A Ugljevik	1
Komunalac a.d. Foča	7
Ukupno:	204.235
<i>Ispravka finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju</i>	(41.407)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	31.12.2023. u KM
Ukupno finansijska sredstva raspoloživa za prodaju:	162.828

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembra 2023. godine iznose 1.072.685 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznose 855.868 KM) i njihov pregled je dat u sljedećoj tabeli:

Ostali dugoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kreditni odobreni radnicima i drugim licima	144.612	192.501
Finansijski plasmani u fond zelene karte BiH	400.000	400.000
Fond za naknadu starih šteta	263.367	263.367
Ostali dugoročni plasmani - TR	264.706	-
Ukupno ostali dugoročni finansijski plasmani:	1.072.685	855.868

19. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	1.874.860	1.745.243
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u zemlji	194	9.017
Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji	43.824	186.017
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije</i>	<i>(636.958)</i>	<i>(515.460)</i>
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu naknadi šteta</i>	<i>(4.370)</i>	<i>(3.707)</i>
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	1.277.550	1.421.110

Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja i potraživanja po osnovu premije saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u zemlji na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1.874.860 KM predstavljaju potraživanja po ukupno fakturisanjoj premiji, a odnose se na sljedeće vrste osiguranja

Potraživanja po ukupno fakturisanj premiji:	
-Osiguranje nezgode	325.310
-Zdravstveno osiguranje	2.409
-Dopunsko zdravstveno osiguranje	13.558
-potraživanje po osnovu premije kolektivnog osiguranja korisnika kredita	1.861
-Osiguranje kasko vozila	704.282
-Osiguranje robe u prevozu	17.916
-Osiguranje imovine od požara	554.673
-Osiguranje ostalih šteta na imovini	120.015
-Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	13.639
-Osiguranje od odgovornosti vozara	49.365
-Osiguranje od odgovornosti za plovila	1.050
-Potraživanja po zelenoj karti	934
-Potraživanja po osnovu premije neživ. osiguranja	7.052
-Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	62.187
-Osiguranje zaštite bonusa	609
Ukupno (bruto vrijednost):	1.874.860
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od premije</i>	<i>(636.958)</i>
Ukupno:	1.237.902

Potraživanja na dan 31. decembra 2023. godine po periodima dospjeća:

Potraživanja na dan 31.12.2023. godine	
-Nedospjele rate	1.019.622
-Do 3 mjeseca	416.775
-Do 6 mjeseci	114.901
-Do 9 mjeseci	47.607
-Preko 9 mjeseci	276.149
Ukupno:	1.875.054

Od ukupnog duga po premiji osiguranja iskazanog na dan 31. decembra 2023. godine najveći dio se odnosi na "Boksit" a.d. u iznosu od 296.053 KM.

Pregled kretanja na ispravci potraživanja po osnovu premije

Kretanje na ispravci vrijednosti premije	Iznos
Stanje na dan 31.12.2021. godine	(896.707)
Povećanje ispravke potraživanja	-
Naplaćena potraživanja	381.247
Otpisi potraživanja	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	(515.460)

Povećanje ispravke potraživanja	(121.498)
Naplaćena potraživanja	-
Otpisi potraživanja	-
Stanje na dan 31.12.2023. godine	(636.958)

20. Potraživanja iz specifičnih poslova

Potraživanja iz specifičnih poslova	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja po osnovu prava na regres	224.516	268.756
Potraživanja za uslužno izvršeni uvidaj, procjenu, likvidaciju i isplatu štete	139.665	137.563
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	32.684	85.689
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja iz specifičnih poslova</i>	<i>(217.136)</i>	<i>(207.761)</i>
Ukupno potraživanja iz specifičnih poslova:	179.729	284.247

Potraživanja po osnovu prava na regres iskazana na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 224.516 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 268.756 KM) knjižena su na osnovu pravosnažne presude ili vansudskog poravnjanja. U strukturi regresa najveća su potraživanja po auto-odgovornosti u iznosu od 201.739 KM, potraživanja po osnovu regresa kolektivne nezgode u iznosu od 18.245 KM i potraživanja po auto kasku u iznosu od 4.532 KM.

Pregled kretanja na ispravci vrijednosti specifičnih poslova/potraživanja

Kretanje na ispravci	
Stanje na dan 31.12.2021. godine	(354.432)
Povećanje ispravke potraživanja	(21.867)
Naplaćena potraživanja	168.539
Otpisi potraživanja	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	(207.761)
Povećanje ispravke potraživanja	(23.181)
Naplaćena potraživanja	13.806
Otpisi potraživanja	-
Stanje na dan 31.12.2023. godine	217.136

21. Druga potraživanja

Druga potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Druga potraživanja po osnovu kamata	300.552	211.109
Potraživanja za više plaćene poreze	69.965	88.805
Akontacija	55.211	65.431
<i>Ispravlja potraživanja za kamatu</i>	<i>(16.038)</i>	<i>(12.524)</i>
Ukupno druga potraživanja:	409.690	352.821

22. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	1.530.000	2.093.375
Kratkoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima	2.040.000	2.745.000
Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	260.574	256.318
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.419.077	321.555
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani (bruto):	5.249.651	5.416.248
<i>Ispravka vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana</i>	<i>(702.258)</i>	<i>(729.349)</i>
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	4.547.393	4.686.899

Kratkoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima iskazani na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 2.040.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2.745.000 KM) odnose se na kratkoročne plasmane Kompaniji „Boksit“ Milići u iznosu od 840.000 KM i kratkoročne plasmane prema „Mileks“ d.o.o. Milići u iznosu od 1.200.000 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji iskazani na dan 31. decembra 2023. godine u bruto iznosu od 1.530.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2.093.375 KM) odnose se na deponovana sredstva kod banaka sa rokom dospjeća do godinu dana, a u neto iznosu umanjeni za privremeni otpis Bobar banke od 300.000 KM, iznose 1.230.000 KM.

Pregled kratkoročnih finansijskih plasmana u zemlji u nastavku:

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Bobar banka a.d. Bijeljina	300.000	300.000
MF Banka a.d. Banja Luka	30.000	1.000.000
BPŠ a.d. Banja Luka	700.000	293.375

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Atos Bank a.d. Banja Luka	500.000	500.000
Ukupno bruto vrijednost:	1.530.000	2.093.375
<i>Ispravka vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana (Bobar banka a.d.Bijeljina)</i>	<i>(300.000)</i>	<i>(300.000)</i>
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	1.230.000	1.793.375

Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 260.574 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 256.318 KM) odnose se na sljedeća finansijska sredstva:

Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Hidroelektrana Višegrad	5.573	4.618
Intal a.d. Milići	240.000	240.000
JP Hidroelektrane na Trebišnjici HETR-R-A	-	3.289
Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina ELBJ-R-A	899	606
Telekom Srpske a.d. Banja Luka TLKM-R-A	2.380	3.240
Elektrokrajina a.d. Banja Luka EKBL-R-A	558	540
HE Trebinje	4.056	-
DUIF Kristal Invest a.d.-ONIF Kristal Cash Plus Fond	1.079	1.005
Elektrodistribucija Doboje	2.214	486
Elektrodistribucija a.d. Pale	1.417	478
Krajina petrol Banja Luka	151	151
Elektro Hercegovina a.d. Trebinje	296	191
RiTE Gacko	539	557
Rafinerija nafte a.d. Brod	22	19
ZP Hidroelektrana na Vrbasu Mrkonjić Grad	1.310	1.032
Rudnik i TE ZP Ugljevik	80	106
Ukupno bruto vrijednost:	260.574	256.318
<i>Ispravka vrijednosti Intal a.d. Milići</i>	<i>(240.000)</i>	<i>(240.000)</i>
Ukupno finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha:	20.574	16.318

23. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Žiro računi	2.008.849	1.027.188
Blagajna	1	136
Devizni računi	221.604	31.270
<i>Ispravka vrijednosti gotovine</i>	(28.589)	(28.589)
Ukupno gotovinski ekvivalenti i gotovina:	2.201.865	1.030.005

24. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Razgraničeni plaćeni troškovi usluga preuzimanja osiguranja	778.888	567.396
Plaćeni razgraničeni troškovi bruto plata	1.007.255	1.016.967
Prenosna premija osiguranja, saosiguranja i reosiguranja – nezgoda	27.361	342
Prenosna premija osiguranja, saosiguranja i reosiguranja	117.005	122.264
Razgraničeni plaćeni troškovi zakupnine	2.563	5.356
Rezervisane štete na teret reosiguranja – AO	1.122.340	1.128.590
Rezervisane štete na teret saosiguranja – KN	19.437	18.267
Rezervisane štete na teret saosiguranja i reosiguranja imovine	108.871	-
Rezervisane štete na teret saosiguranja odgovor.iz djelatnosti	59.622	-
Rezervisane štete na teret saosiguranja- AO	-	1.400
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	3.243.342	2.860.582

25. Kapital

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Osnovni kapital	8.587.000	8.087.000
Emisiona premija	252.000	252.000
Zakonske rezerve	858.700	808.700
Nerealizovani dobitci/(gubici) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(557.631)	(550.707)
Neraspoređeni dobitak	4.918.846	5.878.324

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ukupno kapital:	14.058.915	14.475.317

Osnovni kapital na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 8.587.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 8.087.000 KM) sastoji se od 8.587 običnih (redovnih) akcija nominalne vrijednosti od 1.000 KM po akciji. Akcijski kapital društva je usklađen sa nominalnim iznosom vrijednosti akcija upisanih u Centralni registar. U toku 2023. godine akcijski kapital uvećan za 500.000 KM po osnovu raspodjele dobiti ostvarene u 2022. godini.

Emisiona premija iskazana na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 252.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 252.000 KM) rezultat je ranije dokapitalizacije, odnosno razlike između nominalne i prodajne cijene akcija.

Zakonske rezerve iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 858.700 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 808.700 KM) uvećane su za 50.000 KM, shodno uvećanju kapitala u iznosu od 500.000 KM, dostizanjem zakonskog nivoa od 10% akcijskog kapitala.

Akcionari Društva su dati u narednoj tabeli:

Akcionari	% učešća
Mileks d.o.o. Milići	64,65
Boksit a.d. Milići	7,35
"Progres AD" d.o.o. Zvornik	18,00
Stjepanović Cvija	10
Ukupno:	100

26. Druge obaveze iz poslovanja

Druge obaveze iz poslovanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze prema dobavljačima		
- povezana pravna lica	14.142	24.755
- u zemlji	503.651	445.913
- u inostranstvu	130.969	95.122
	648.762	565.790
Avansi po ugovoru	23.289	11.288
Primljeni avansi po osnovu kamate	-	20.150
Obaveze po osnovu kamata	2.563	2.171
Druge obaveze prema zaposlenima	804	1.017
Ukupno druge obaveze iz poslovanja:	675.418	600.416

27. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Prenosne premije neživotnih osiguranja	18.968.989	17.006.328
Prenosne premije saosiguranja i reosiguranja	-	41.620
Rezervisane štete neživotnih osiguranja i rezervisanja za udjele u šteti po osnovu saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	8.453.565	8.384.473
Rezervisanja za preventivu	123.157	52.388
Druga pasivna vremenska razgraničenja	171.966	114.493
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	27.717.677	25.599.302

Obračun prenosne premije izvršen je u skladu sa Pravilnikom Društva, odnosno putem automatske obrade podataka po principu „pro rata temporis“ od strane stručnih lica.

Pregled rezervisanih šteta neživotnog osiguranja u nastavku:

Rezervisane štete neživotnih osiguranja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Rezervacija za nastale prijavljene štete	3.878.265	3.786.290
Rezervacija za nastale neprijavljene štete	3.461.551	3.475.703
Rezervacija za nastale, a prijavljene rentne štete	761.898	782.408
Direktni troškovi šteta	309.793	298.358
Indirektni troškovi šteta	42.058	41.714
Ukupno rezervisane štete neživotnih osiguranja:	8.453.565	8.384.473

Kretanja na prenosnoj premiji neživotnog osiguranja su u nastavku:

	Bruto	Saosiguranje	Neto
Stanje na dan 31.12.2021.	16.869.586	105.452	16.764.133
Povećanje rezervisanja	178.362	17.154	161.208
Smanjenje rezervisanja	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022.	17.047.948	122.606	16.925.341
Povećanje rezervisanja	1.921.041	21.761	1.899.280
Smanjenje rezervisanja	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022.	18.968.989	144.367	18.824.622

Rezervisane štete neživotnih osiguranja

1. Kretanje rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete – Neživotno osiguranje

Stanje na dan 01. januar	3.786.290
Povećanje rezervisanja	91.975
Smanjenje rezervisanja	-
Stanje na dan 31. decembar	3.878.265

2. Kretanje rezervi za nastale, a neprijavljene štete - Neživotno osiguranje

Stanje na dan 01. januar	3.475.703
Povećanje rezervisanja	-
Smanjenje rezervisanja	14.151
Stanje na dan 31. decembar	3.461.551
Ukupno rezervisanja za štete – neživotno osiguranje	7.339.816

28. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Date garancije za obaveze drugih lica	-	-
Date garancije za sopstvene obaveze	38.589	64.231
Ukupno vanbilansna evidencija:	38.589	64.231

Date garancije za sopstvene obaveze na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 38.589 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu 64.321 KM), odnosi se na date garancije Nove banke za uredno izvršenje obaveza prema JPŠ RS a.d. Sokolac u iznosu od 19.640 KM, Elektro Bijeljina u iznosu od 8.418 KM, kao i obaveze po garancijama za uredno izvršenje obaveza po zaključenim ugovorima o osiguranju prema Elektrodistribucija Pale u iznosu od 7.577 KM, Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH u iznosu od 1.589 KM, Grad Bijeljina u iznosu od 1.365 KM.

29. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima:

1. Boksit a.d. Milići
2. Mileks d.o.o. Milići
3. Progres AD d.o.o. Zvornik
4. Stjepanović Cvija

'U toku 2023. i 2022. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans stanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Imovina sa pravom korištenja		
Boksit a.d. Milići	6.331	6.331
Potraživanja po osnovu premije osiguranja		
Boksit a.d. Milići	296.054	371.331
Mileks d.o.o. Milići	23.634	37.597
	319.688	408.928
Potraživanja za zajmove		
Boksit a.d. Milići (napomena 18 i 21)	1.460.000	2.225.000
Mileks d.o.o. Milići (napomena 18 i 21)	2.320.000	2.980.000
	3.780.000	5.205.000
Potraživanja iz specifičnih poslova		
Boksit a.d. Milići	-	33.725
Ukupno aktiva:	4.106.019	5.653.984
Obaveze prema dobavljačima:		
Boksit a.d. Milići	14.142	24.755
Ostale obaveze		
Boksit a.d. Milići	2.690	3.955

Bilans stanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Mileks d.o.o. Milići	-	20.133
	2.690	24.088
Ukupno pasiva:	16.832	48.843
Neto aktiva:	4.089.187	5.605.141

Bilans uspjeha	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Prihodi:		
Mileks d.o.o. Milići	111.455	155.823
Boksit a.d. Milići	898.149	1.080.128
Stjepanović Cvija	-	67
	1.009.604	1.236.018
Rashodi:		
Boksit a.d. Milići	(187.023)	(181.176)
Mileks d.o.o. Milići	(28.800)	-
Neto rezultat:	793.781	1.054.842

30. Upravljanje rizicima osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta. Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvarenje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja. Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti.

31. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Zbog specifičnosti poslovanja, veličine sistema i nedostatka sredstava za uvođenje potpune informatizacije, upravljanje finansijskim rizicima se prati na nivou Društva. Praćenje finansijskih rizika povezanih sa poslovanjem Društva i upravljanje istim odvija se putem internih izvještaja po osnovu kojih se vrši identifikacija rizika, utvrđuje stepen i veličina rizika. Iako se svi rizici ne mogu u potpunosti eliminisati, većina se može unaprijed predvidjeti i minimizirati.

Rizici koji potiču od finansijskih instrumenata obuhvataju:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik koji se sastoji od tri vrste rizika: deviznog rizika, kamatnog rizika i rizika promjene cijene finansijskog instrumenta i
- rizik likvidnosti.

Kreditni rizik

Izloženost kreditnom riziku posebno se objelodanjuje za sljedeće kategorije finansijskih sredstva, odnosno finansijske imovine:

- dugoročni finansijski plasmani,
- kratkoročni finansijski plasmani i
- potraživanja.

Postoji značajna razlika u stepenu izloženosti Društva kreditnom riziku u zavisnosti od toga o kojoj se kategoriji finansijskog instrumenta radi. Kreditnom riziku su najviše izložena potraživanja od osiguranika po osnovu fakturisane premije osiguranja. Ovo je prije svega, posljedica izražene nelikvidnosti u privredi, kao i prisutne prakse da osiguranici obaveze po osnovu premije osiguranja ne tretiraju kao prioritete i svrstavaju ih iza obaveza po osnovu poreza, zarada i obaveza prema bankama i dobavljačima.

U procesu upravljanja kreditnim rizikom, Društvo upravlja rizicima koji proizilaze iz uloženi sredstava u hartije od vrijednosti kojima se trguje i rizikom boniteta osiguranika, interno kategorisanih u segment velikih klijenata i ostalim rizicima koji stoje u vezi sa naplatom potraživanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prikazana u sljedećoj tabeli:

Finansijska imovina	Bruto iznos	Ispravka vrijednosti	Neto iznos na 31.12.2023. u KM	Neto iznos na 31.12.2022. u KM
Dugoročni finansijski plasmani	16.060.768	(128.407)	15.932.361	14.179.207
Potraživanja	1.918.878	(641.328)	1.277.550	1.421.110
Kratkoročni finansijski plasmani	5.249.651	(702.258)	4.547.393	4.686.899
Ukupno:	23.229.297	(1.471.993)	21.757.304	20.287.216

Izloženost kreditnom riziku, u pogledu potraživanja, prikazana je i na osnovu starosne strukture potraživanja na dan 31. decembar 2023. godine, koja je data u sljedećoj tabeli:

Starosna struktura potraživanja	31.12.2023. u KM
-Nedospjele rate	1.019.622
-Do 3 mjeseca	416.775
-Do 6 mjeseci	114.901
-Do 9 mjeseci	47.607
-Preko 9 mjeseci	276.149
Ukupno	1.875.054
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju i ostalih potraživanja</i>	<i>(636.958)</i>
Neto iznos potraživanja	1.238.096

Devizni rizik

Pod deviznim rizikom podrazumeva se vjerovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed promjene vrijednosti deviznih kurseva. Deviznom riziku su izložene sve pozicije aktive i pasive u devizama, kao i potraživanja i obaveze indeksirane stranom valutom.

Društvo nije značajno izloženo deviznom riziku.

Kamatni rizik

U procesu identifikovanja kamatnog rizika Društvo prati transakcije kojima se vrši deponovanje i ulaganje kratkoročnih izvora, prije svega tehničkih rezervi u dugoročne oblike imovine, kao i dugoročnih izvora u kratkoročne oblike imovine, konstantno imajući u fokusu horizontalnu i vertikalnu usklađenost aktive i pasive.

Izloženost kamatnom riziku je data u odnosu na kamatne stope po kojima Društvo plasira sredstva i kamatne stope po kojima su uzete finansijske obaveze u skladu sa podacima prezentovanim u narednoj tabeli:

2023. godina

Finansijska imovina	Raspon kamatnih stopa (na godišnjem nivou)	
Dugoročni finansijski plasmani	1% do 6,00%	državne HOV, oročeni depoziti i ostalo

2022. godina

Finansijska imovina	Raspon kamatnih stopa (na godišnjem nivou)	
Dugoročni finansijski plasmani	1% do 6,00%	državne HOV, oročeni depoziti i ostalo

Društvo prati promjene kamatnih stopa na finansijskom tržištu i u skladu sa promjenama preduzima aktivnosti ulaganja u plasmane koji nose manji kamatni rizik. Kako bi se umanjili efekti promjenljivosti tržišnih kamatnih stopa na zarađivačku poziciju portfolija, Društvo je značajan iznos sredstava investiralo u državne hartije od vrijednosti.

Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospijuća finansijskih sredstava i obaveza.

Održavanje likvidnosti Društva u toku 2023. godine nije bilo ugroženo jer je Društvo konstantno imalo dovoljno likvidnih sredstava.

Sljedeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospijuća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava, na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da naplati potraživanja.

32. Usaglašenost sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske

Društvo je prema Pravilniku o ulaganju sredstava društava za osiguranje, a koji je propisala Agencija za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 117/20) na dan 31. decembar 2023. godine obezbijedilo iznos ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda za neživotno osiguranje.

Bazični kapital, obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje („Službeni glasnik RS“ broj 89/19), na dan 31. decembar 2023. godine iskazan je u iznosu od 9.555.081KM i čini vrijednost akcijskog kapitala uvećanog za zakonske rezerve, prenesenu dobit iz ranijih godina nakon isplate dividende i umanjenog za vrijednost nematerijalnih ulaganja, preneseni gubitak iz ranijih godina, gubitak tekuće godine.

Raspoloživi kapital sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 8.885.173KM predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

Na dan 31. decembar 2023. godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda definisanog članom 52. i 53. Zakona o društvima za osiguranje, koji za Društvo iznosi 7.000.000 KM odnosno Društvo ima više bazičnog kapitala za 2.555.081 KM.

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Akcijski kapital	8.587.000	8.087.000
Emisiona premija	252.000	252.000
Zakonske rezerve	858.700	808.700
Prenesena neto dobit	-	4.849
Nematerijalna ulaganja	142.619	68.289
Bazični kapital	9.555.081	9.084.260
Nelikvidna sredstva	669.907	908.257

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Raspoloživi kapital	8.885.173	8.176.003
Garantni fond	7.000.000	7.000.000
Više bazičnog kapitala	2.555.081	2.084.260
Više raspoloživog kapitala	1.885.173	1.176.002

33. Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2023. godine, protiv Društva se vodi 106 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednošću od 1.200.383 KM, a Društvo se javlja kao tužilac u 66 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednošću od 655.215 KM.

34. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

Društvo je na dan 05. oktobra 2023. godine imalo kontrolu od strane Poreske Uprave, Odjeljenje za kontrolu VPO, broj: 06/1.01/0302-456.3-5475/2023, gdje nisu uzvrđena materijalno značajna odstupanja.

35. Mišljenje ovlaštenog aktuara

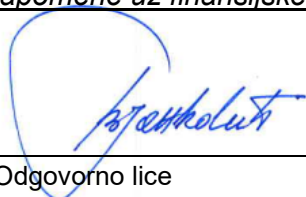
U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, ovlašćeni aktuar Vanja Dragičević br. Licence 04-658-1/06 je u svom izvještaju na dan 29. februara 2024. godine, izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2023. godinu.

36. Događaji nakom datuma izvještavanja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, prema Izjavi Uprave nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

Drina osiguranje a.d. Milići

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2023. godine

Odgovorno lice